

Verkeers- en Sociale Veiligheid

Als we over veiligheid spreken wordt vaak licht als item genoemd. Licht is emotie en maakt het daardoor een ingewikkeld onderwerp. Maar ook overdag vinden er ongelukken plaats en wordt er ingebroken. Als we over veiligheid spreken, hebben we te maken met twee soorten:

- Verkeersveiligheid;
- Sociale veiligheid.

Verkeersveiligheid

We spreken over verkeersveiligheid als we veilig van A naar B willen reizen. Het gaat over een veilige en vlotte afwikkeling van het verkeer. Hoe is de weg ingericht? Staan er veel obstakels, zitten er veel onoverzichtelijke bochten in, zijn er verschillende weggebruikers? Al deze (en nog meer) factoren zijn van invloed op de verkeersveiligheid. Goed zicht is daarom van belang.

Foto: voorbeeld waar over verkeersveiligheid wordt gesproken.

Daar kan voor de donkere perioden op sommige locaties openbare verlichting aan toegevoegd worden om het zicht te verbeteren. Maar er zijn tegenwoordig betere alternatieven. Denk daarbij aan kattenogen of reflecterende belijning die het verloop van de weg goed weergeven.

Als er op een relatief donkere weg in de verte één lantaarnpaal schijnt, dan trekt ons oog daarnaartoe. We zien dan de weg niet goed meer.

Sociale veiligheid

Sociale veiligheid kunnen we verdelen in twee soorten:

- Objectieve sociale veiligheid;
- Subjectieve sociale veiligheid.

- Objectieve sociale veiligheid is meetbaar, zoals het aantal inbraken. Veel inbraken vinden overdag plaats als men even een boodschap aan het doen is en een raampje openstaat. Het valt niet op als iemand overdag met een grote tv onder de arm over straat loopt.

- Subjectieve sociale veiligheid is het gevoel van veiligheid. Dat is voor iedereen anders. Wat zijn de ervaringen, hoe goed ken je de omgeving, wat ben je gewend. Hoe goed kan

je andere mensen aan zien komen lopen. Deze en nog veel meer factoren bepalen je gevoel van veiligheid.

Sociale veiligheid is een stuk lastiger voor een gemeente om mee om te gaan dan verkeersveiligheid.

De kleur van de verlichting bepaalt ook de veiligheid. Bij sommige verlichtingskleuren, zoals bepaalde oranje kleuren, lijkt alles rood. We zien niet de echte kleuren en geven daarmee een omschrijving, in geval van een calamiteit, die niet klopt.

Foto: Oranje sox licht, alles lijkt rood/oranje Foto: wit licht, alle kleuren zichtbaar

Schijnveiligheid

Veel mensen geven aan zich veiliger te voelen als er licht is. Dat is hun gevoel. Maar is het werkelijk veiliger? Je kan wel iemand aan zien komen op de weg. Maar zijn er ook mensen in de buurt die te hulp kunnen schieten als er wat gebeurt? Oftewel is er voldoende sociale controle? Als dat niet het geval is spreken we van schijnveiligheid.

Foto: Fietspad Noaberpark in Biddinghuizen. Er is niemand die je kan helpen of zien. Het licht geeft schijnveiligheid.

Is het licht nodig om bijvoorbeeld naar een sportveld te gaan, dan kan licht fijn zijn. Je kan het fietspad zien, zien wie er nog meer lopen of fietsen. Maar in de late avond, als er weinig mensen zijn, helpt het licht niet als er wat gebeurt.

Beleid verkeersveiligheid, alleen licht waar het nodig is

De gemeente kijkt, in het geval van verkeersveiligheid, eerst of het wegontwerp anders kan. Als dat niet mogelijk is, en er is behoefte aan ondersteuning van de weg, dan gaat zij kijken of er goede alternatieven (passieve/actieve markering, reflectie e.d.) beschikbaar zijn.

Foto: Hazepad in Swifterbant, voorbeeld van een schrikhek.

Mocht dat niet het geval zijn, dan plaatst de gemeente een lantaarnpaal die zo energiezuinig mogelijk is (passend binnen budget en stand der techniek). De gemeente houdt ook rekening met de impact van licht op de omgeving. Bij het lichtontwerp wordt gekeken naar de hoeveelheid licht op de weg, maar ook naar de verdeling van het licht op de weg (de gelijkmatigheid). De gelijkmatigheid probeert de gemeente zo goed mogelijk te krijgen.

Foto: Keplerlaan; licht is gelijkmatig over de weg verdeeld zodat er geen zwarte vlekken zijn.

Beleid sociale veiligheid

Beide vormen van sociale veiligheid (objectieve en subjectieve) zijn onder andere afhankelijk van:

- De overzichtelijkheid van een gebied;
- De aanwezigheid en herkenbaarheid van mensen in dat gebied.

Aanpassingen aan de weg of het groen vinden plaats als dat mogelijk en nodig is om de overzichtelijkheid van een gebied te verbeteren. Er is echter ook voldoende sociale controle nodig. Anders ontstaat er schijnveiligheid. De gemeente wil geen schijnveiligheid creëren.

Foto: Geen sociale controle op het pad en wel verlichting. Hier zorgt het licht voor schijnveiligheid

Uitgangspunt is dat de gemeente geen parken en achterpaden verlicht, omdat het vanuit sociale veiligheid soms beter is om juist niet te verlichten.

Foto: Swifterbant achterpad; niet verlicht.

De gemeente kiest zeker bij de verlichting in woonwijken en centrumgebieden, voor een kleur waarbij gezichten goed herkenbaar zijn, zoals bijvoorbeeld wit licht.

Beleidsuitgangspunten gemeente Dronten:

- Alleen licht als voor de verkeersveiligheid nodig is en er geen alternatieven zijn;
- Geen schijnveiligheid creëren;
- Achterpaden in principe niet verlichten;
- Parken niet verlichten;
- Aanpassingen aan weg of groen voor overzichtelijkheid;
- Goede kleur- en gezichtsherkenning in woonwijken en centrumgebieden.